

Растислав Динић: Безразложан страх (коментар на текст [Дебели разлози](#))

Прво једно кратко питање. Ако Папанова теорије да је хомосексуалност болест назива „монструозним“ под знацима навода, да ли то значи да су ове теорије само наводно монструозне, т.ј. да их Папанова уопште не сматра таквим (него ваљда баш слатким и љупким)? Друго, Папанова каже како „данас... хомосексуалци важе за брижне родитеље пуне љубави.“ Ово је просто неистина. Хомосексуалци не важе а priori за брижне родитеље пуне љубави ишта више него што за такве важе хетеросексуалци, поштари, голубари или бициклисти. Једина промена је у томе што се данас сматра да хомосексуалност није а priori никаква препрека да се буде добар родитељ, баш као што то није ни хетеросексуалност, поштарство, голубарство или бициклизам. Нико хомосексуалцима не даје децу на усвајање ЗАТО што су хомосексуалци, само им ту могућност не ускраћује на основу сексуалног опредељења. То је све. А да ли има разлога да се људима у конкретним случајевима не дозволи усвајање деце, односно да се неке њихове навике и особине сматрају дисквалификативним? Наравно да има и то је потпуно неспорно. Наркомани, алкохоличари, коцкари, али и људи са извесним хроничним здравственим проблемима често се дисквалификују за усвајање. Разлог је баналан – није живот што и поље прећи, а подизање деце то поготову није. Добре намере, и када су несумњиве, просто нису довољне. Е, сад, да ли дебљина и пушење спадају у валидне разлоге за дисквалификацију, легитимно је питање, али стварно није ништа шокантно што их неко може таквим сматрати. У конкретном случају о коме пише ЈП, чини се штавише, да је образложење сасвим на месту. Човек има 156 кила!!! Еееј, другари! Не треба никаква посебна „наука“ (о којој ЈП тако поспрдно говори, супротстављајући јој... шта заправо?), да се види да је тај човек у озбиљној здравственој опасности. Потребно је само мало здравог разума.

Уз то, господин Хол (јер тако је буцково име) није трајно одбијен као кандидат за усвајање, него му је речено да скине килажу и да дође на здравствени преглед у року од 6 месеци. С обзиром да треба са дође са индекса 42, на индекс 40, а телесна тежина му је тренутно 156 кила, простом математиком ($ИТМ = \frac{\text{тежина}}{\text{висина на квадрат}}$) да се израчунати да Хол треба да се стеше на тежину од 149 килограма, то јест да изгуби 7 кила за 6 месеци. Мени се чини да је ово врло скроман и савршено разуман захтев. Ако неко ко жели да усвоји дете не може да покаже овај минимум упорности и самодисциплине, онда с правом има разлога да се сумња у његову спремоност да изађе на крај са много озбиљнијим и тежим одрицањима које захтева родитељство. И још: ЈП нас плаши како је ово само први корак и како је само питање времена када ће се потенцијални родитељи са погрешним политичким ставовима, working mothers и они који би деци да купују играчке митраљезе, такође наћи на листи неподобних родитеља. Јака логика, нема шта, отприлике на нивоу оне: ако данас забраните људима да носе пиштоље по улици, само је питање тренутка када ћете забранити деци да се играју воденим пиштољима по улици. Клизава косина у свој својој урнебесној претраности. Наравно да су у питању потпуно различите ствари и да једна уопште не „отвара врата“ за другу. Политички, верски итд ставови не дисквалификују било кога да буде родитељ, баш као што га не дисквалификује ни избор играчака или однос према раду.

Неиспуњавање неких елементарних здравствених стандарда, и још више неспремност да се уложи минимални труд да се они испуне, с друге стране, чини ми се сасвим валидним разлогом за овакву дисквалификацију. Штавише, неиспуњавање ових стандарда се одавно таквим сматра, питање је само да ли претерана дебљина такође спада у њих или не; мени се искрено чини да спада, али чак и да нисам у праву, опет није у питању било каква принципијелна промена у критеријумима за усвајање, него просто још један цлучај примене старог принципа.

И још каже ЈП: ако данас дебелима не дозвољавају усвајање деце, само је питање тренутка када ће почети да им одузимају биолошку децу. И ово је, наравно, претеривање и морално паничарење урнебесних размера. Ево простог примера: осуђенике у КП домовима нико при здравој памети не би разматрао за валидне кандидате за усвајање, па опет никоме не пада памет да им одузме право на родитељство биолошкој деци (наравно ако их не злостављају). Исто важи и за алкохоличаре, хроничне болеснике итд. Просто, за родитеље који усвајају децу важе много строжији критеријуми неко за биолошке родитеље. Да ли је то добро или не, друго је питање, али је просто тако. И страх ЈП је стога потпуно безразложан. ЈП ваљда и сама види да је претерала, па каже: „Можда ови примери делују претераним, али ко би пре пар деценија уопште поверовао да ће дебели људи бити неподобни родитељи?“ Мој одговор је – а ко би пре пар деценија уопште претпоставио да ће се мужеви који бију жене сматрати неподобним родитељима? Или да недостатак елементарних хигијенских услова у домовима и болницама изазива застрашујућу стопу смртности новорођенчади и да то уопште представља проблем? Ах, проклета наука, а некада је све било тако лако и природно...

Јована Папан: Дебели разлози



Времена се мењају. Ето, на пример, хомосексуалци до скоро нису могли ни да сањају да ће стећи право на усвајање деце. Штавише, наука их је сматрала болесницима. Данас, такве "монструозне" теорије користе се као школски пример научних предрасуда, а

хомосексуалци важе за брижне родитеље пуне љубави.

Не, наука данас није више тако субјективна. Данас децу не могу да усвајају само заиста неподобни људи. На пример, дебели људи. Мислите да је у питању шала? Нажалост, није. Једном британском брачном пару пре неки дан одбијена је молба за усвајање, с образложењем да је човек предебео. Његов индекс телесне масе износи 42, а стручњаци су проценили да је све преко 40 превише. Наравно, нису господа из суда помислила да ће дебели тата детету изазвати неке естетске трауме. Не, његових 156 кила једноставно је, наука каже, превелики ризик за здравље, па би "могао да се разболи или умре", а то би било лоше за дете.

Дакле, живот уз "потенцијално болесног" оца и здраву мајку очигледно је за једно дете много лошије решење него живот у дому за незбринуту децу, без иједног родитеља, здравог или болесног.

Нису само дебели људи данас неподобни родитељи. Од скоро, ни пушачи у Британији не могу да усвајају децу, јер се сматрају опасним за дечје здравље - ту су астма, рак итд.

Али, како проценити ко је све и колико опасан да буде родитељ? Астму, на пример, може изазвати и претерана хигијена у дететовом окружењу. Значи, све оне супер-домаћице заљубљене у антибактеријски сапун и освеживач просторија потенцијални су ризик за дечје здравље. А шта је са поклоницима "нездраве" хране? Добро знамо да је сва та љубав с којом својим златима праве сендвиче на хлебу од белог брашна заправо смртоносна.

То је тек почетак могућих опасности. Шта ако потенцијални родитељи имају неке сумњиве политичке ставове? Ето, сутра по цичи зими дете можда буде принуђено да маше заставицом на неком предизборном митингу висиког ризика, са беџом неког ауторитарног политичара на шајкачици. А шта ако кандидати за родитеље имају намеру да једног дана купе детету пластични митраљез и тако га претворе у агресивца осуђеног на живот иза решетака? Шта ако мајка има намеру да се врати на посао пре дететове треће године? Ево, баш скоро је изашла студија која каже да је то лоше за дечји развој. Па нећемо ваљда дати дете свакоме?!!

Можда ови примери делују претераним, али ко би пре пар деценија уопште поверовао да ће дебели људи бити неподобни родитељи? И зашто стати само на усвајању – ако је живот у дому бољи за неку децу него имати дебелог тату, зашто није и за осталу? Најзад, ако је наука већ тако рекла, ко смо ми да судимо. Треба се само мало навићи.